

Mieliausi darbdaviai savivaldybėms – valdiškos įmonės

Užsienio investicijos gerai, bet valdiški pinigėliai geriau. Būtent valdiškos įmonės daugelyje Lietuvos savivaldybių yra didžiausios darbdavės, teigia įmonių kreditingumą vertinančios UAB „Creditreform Lietuva“ ekspertai.

„Ne vienos Lietuvos savivaldybės meras svajoja savo valdomame rajone ar mieste įkurdinti vieną ar kitą valdišką įmonę – ligoninę, mokymo ar valdymo įstaigą, - sako UAB Creditreform Lietuva direktorius Saulius Žilinskas, - ir tai logiška. Tokios įmonės buvimas – galimybė vienu smūgiu sukurti nemažai stabilių darbo vietų rajono gyventojams ir patikimas pajamų šaltinis, mat nemaža dalis tokios įstaigos mokamų mokesčių patenka į vietos savivaldybės išdą. Be to, rajono valdžiai paprastai kur kas labiau sekasi megzti gerus santykius su tokių įmonių šeimininkais sostinėje, nei su kaprizingais privačiais investuotojais iš Lietuvos ir ypač užsienio. Ne veltui daug šurmulio pridarė dabartinių valdančiųjų ketinimai keletą ministerijų iškelti iš ir taip viskuo aptekusios sostinės. Tik gal reikėtų ne į Kauną, o į kokias Dievo ir privačių investuotojų užmirštas Lietuvos savivaldybes.“

„Teiginį, kad savivaldybėms mielesnės valdiškos įstaigos, galime lengvai pagrįsti faktais, - teigia Creditreform Lietuva direktorius, - štai, jei remdamiesi viešai teikiama Sodra informacija, sudėliosime rajonuose veikiančias įmones pagal ūkio šakas ir pagal tai, kokią dalį rajone dirbančių asmenų jos samdo, nustatysime, kad net 37-iose savivaldybėse iš 60-ies stambiausios darbdavės yra švietimo sektoriaus įmonės. Žinoma, tarp švietimo įstaigų yra ir privačių, tačiau jos sudaro menką dalelę. Priedo, didžioji dalis nevalstybinių mokyklų koncentruojasi didmiesčiuose. O jei pasižiūrėsime pirmąjį samdos lyderių rajone trejetuką, švietimo įstaigų rasime net 58-iose savivaldybėse!“

Švietimas tarp trijų populiariausių veiklų nepatenka tik Neringos ir Vilniaus miestų savivaldybėse. Tačiau Vilniuje antrą vietą pagal samdomus darbuotojus užima viešojo valdymo ir gynybos bei privalomo socialinio draudimo sektorius, kuriame vėlgi liūto dalį sudaro valstybės valdymo įstaigos. Beje, šis sektorius įeina į samdoje lyderiaujančių ūkio šakų trejetuką dar penkiose savivaldybėse, tačiau antrą vietą pagal populiarumą Lietuvos rajonuose užima taipogi dažniausiai valdiškos žmonių sveikatos priežiūros įstaigos, kurios pagal darbuotojų samdą pirmąja trijose savivaldybėse, o dar dvidešimt dviejose – patenka į TOP3.

Kai kurių Lietuvos rajonų darbo jėgos rinkose vis dėlto dominuoja privačios įmonės, o kartais išvis karaliauja viena stambi bendrovė. Tiesa, ne vienoje iš tokių savivaldybių pirmos vietos laimėtojoms ant kulnų lipa švietimo įstaigos. Štai pirmą vietą pagal pasamdytų darbuotojų kiekį Akmenės rajone užima kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba, kuriai atstovauja AB Akmenės cementas. Bet rajono švietimo sektorius darbuotojų samdo beveik tiek pat. Elektrėnų bei Klaipėdos rajone pirmąja sausumos transporto, Kaišiadorių, Pakruojo ir Panevėžio rajonuose – augalininkystės ir gyvulininkystės sritys. Beje, pastarajame rajone švietimo įstaigos darbą taip pat suteikia beveik tokiam pat skaičiui žmonių kaip ir žemės ūkio įmonės. Kazlų Rūdos rajone samdos čempionės medienos gaminių, išskyrus baldus, gamybos įmonės ir vėl švietimo įstaigos. Kėdainių, Plungės, Marijampolės, Pagėgių ir Rokiškyje savivaldybėse pagal įdarbintų asmenų kiekius visus lenkia maisto produktų gamybos sektorius.

Net ir didmiesčiuose pagal turimus darbuotojus pirmąja daugiausiai valstybines įmones jungiantys sektoriai. Štai gausiausiai darbuotojų Kaune, Klaipėdoje ir Panevėžyje dirba švietimo srityje. Kaune populiariausių veiklų trejetuke dar rasime žmonių sveikatos priežiūrą, taip pat didmeninę prekybą.

Klaipėdoje vėlgi lentelės viršuje sveikatos priežiūra, bet trečioje vietoje – sausumos transportas, Panevėžyje situacija visiškai identiška uostamiesčiui. Šiauliuose pirmą vietą užima sausumos transporto įmonės, kurias vežasi jau ne kartą minėti švietimo ir žmonių sveikatos priežiūros sektoriai. Ir net Vilniuje į trejetuką tarp mažmeninės ir didmeninės prekybos įsibruka viešasis valdymas ir gynyba.

Druskininkuose, Birštone bei Palangoje pagal samdomų darbuotojų gausą pirmauja žmonių sveikatos priežiūros veikla užsiimančios įmonės, ir tikrai Neringoje daugiausiai darbuotojų iš visų kurorte registruotų verslų samdo maitinimo ir gėrimų teikimo srityje dirbantys verslininkai.